

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула Ваше звернення від 28.06.2019 (вх. ДФС № 9246/ФОП від 11.07.2019) ... щодо практичного застосування норм законодавства з питання нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) та в межах компетенції повідомляє, що відповідь надається з урахуванням фактичних обставин, викладених у зверненні.

Згідно статті 1 Закону України від 05 липня 2012 року № 5076 «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - Закон № 5076), адвокат – це фізична особа, яка здійснює адвокатську діяльність на підставах та в порядку, що передбачені Законом № 5076.

Пунктом 3 ст. 4 Закону № 5076 встановлено, що адвокат може здійснювати адвокатську діяльність індивідуально або в організаційно-правових формах адвокатського бюро чи адвокатського об'єднання (організаційні форми адвокатської діяльності).

Адвокат, який здійснює свою діяльність індивідуально, є самозайнятою особою (ст. 13 Закону № 5076).

Особі, яка склала присягу адвоката України, радою адвокатів регіону у день складення присяги безоплатно видаються свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю та посвідчення адвоката України (ст. 12 Закону № 5076).

Згідно з нормами п.п. 14.1.226 п. 14.1 ст. 14 Кодексу самозайнятою особою є платник податку, який є фізичною особою – підприємцем або провадить незалежну професійну діяльність, за умови, що така особа не є працівником в межах такої підприємницької чи незалежної професійної діяльності.

Статтею 67 Конституції України передбачено, що кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом.

Правові та організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску, умови та порядок нарахування і сплати, повноваження органу, що здійснює його збір та ведення обліку, визначає Закон України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі - Закон № 2464).

Згідно статті 5 Закону № 2464 облік платників єдиного внеску ведеться відповідно до Порядку обліку платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.11.2014 №1162.

Слід зазначити, що як платник єдиного внеску, Ви перебуваєте на обліку в контролюючих органах з 12.01.2017.

Згідно статті 5 Закону № 2464 облік платників єдиного внеску ведеться відповідно до Порядку обліку платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.11.2014 №1162.

Відповідно до п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464 особи, які провадять незалежну професійну діяльність, зокрема, адвокатську діяльність та отримують дохід від цієї діяльності є платниками єдиного внеску (п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464).

З 01.01.2017 відповідно до Закону України від 06 грудня 2016 року № 1774-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України», набрали чинності зміни, зокрема, в порядку нарахування, обчислення єдиного внеску.

Так, згідно з п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464, у разі якщо платник єдиного внеску, визначений п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464, не отримав дохід (прибуток) у звітному році або окремому місяці звітного року, він зобов'язаний визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Таким чином, з 01.01.2017 Законом № 2464 обов'язок визначення бази нарахування єдиного внеску покладено на платників, вказаних у п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464, як тих, що отримують, так і тих, які не отримують дохід від провадження незалежної професійної діяльності.

З 01 січня 2018 року Законом України від 03.10.2017 № 2148-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» до п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464 внесено зміни, а саме, для бази нарахування єдиного внеску змінено період (рік на квартал).

Єдиний внесок для платників, зазначених у статті 4 Закону №2464, встановлюється у розмірі 22 відсотки визначеної статтею 7 Закону № 2464 бази нарахування єдиного внеску (частина п'ята статті 8 Закону № 2464).

Платники єдиного внеску зобов'язані своєчасно та в повному обсязі нараховувати, обчислювати і сплачувати єдиний внесок (пункт 1 частини другої статті 6 Закону № 2464).

Підставою для зняття з обліку в контролюючих органах фізичних осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність, є документально підтверджена інформація відповідного державного органу, що реєструє таку діяльність або видає документи про право на заняття такою діяльністю (свідоцтва, дозволи, сертифікати тощо) про реєстрацію припинення незалежної професійної діяльності фізичної особи у відповідному уповноваженому органі (пп. 67.1.2 п. 67.1 ст. 67 Кодексу).

Відповідно до п.п. 2 п. 11.18 Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1588 (далі – Порядок № 1588) фізичні особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, знімаються з обліку після припинення такої незалежної діяльності, за наявності документально підтвердженої інформації відповідного державного органу, що реєструє таку діяльність або видає документи про право на заняття такою діяльністю (свідоцтва, дозволи, сертифікати тощо), та поданої до контролюючого органу за основним місцем обліку заяви за формою № 8-ОПІ.

Відповідно до п.1 розділу V Порядку № 1162 у разі прийняття рішення про ліквідацію, припинення незалежної професійної діяльності платник єдиного внеску зобов'язаний у десятиденний строк з дня прийняття відповідного рішення подати до контролюючого органу заяву про зняття з обліку платника єдиного внеску за формою № 7-ЄСВ та копії таких документів: розпорядчого документа про припинення незалежної професійної діяльності фізичної особи.

Пунктом 10 розділу III Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, який затверджений наказом Міністерства фінансів України від 14.04.2015 № 435 (далі – Порядок № 435), визначено, що у разі прийняття рішення про ліквідацію, припинення діяльності особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність зобов'язані подати самі за себе Звіт про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску (далі – Звіт) із зазначенням типу форми «ліквідаційна», де останнім звітним періодом є період з дня закінчення попереднього звітного періоду до дня подання до органу доходів і зборів заяви про зняття з обліку платника єдиного внеску.

Враховуючи викладене з 01.01.2017 платник єдиного внеску, визначений п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464, перебуваючи на обліку у контролюючому органі, зобов'язаний визначити базу нарахування єдиного внеску та сплатити суму внеску у розмірі не менше мінімального страхового внеску на місяць. При цьому обов'язок сплати єдиного внеску такими платниками закінчується після зупинення права на заняття незалежною професійною діяльністю, подання заяви про зняття з обліку платника єдиного внеску за формою 7-ЄСВ та Звіту з позначкою «ліквідаційний».

Відповідно до п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.